

*ΣΥΝΔΡΟΜΟ DOWN, Η ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑ ΤΩΝ ΠΑΙΔΙΩΝ
ΚΑΙ ΟΙ ΣΥΜΒΟΥΛΕΣ ΣΤΟΥΣ ΓΟΝΕΙΣ*

ΑΛΕΞΙΑ ΜΙΧΑΛΟΠΟΥΛΟΥ

A.M.10159

Πτυχιακή εργασία

ΤΕΙ ΗΠΕΙΡΟΥ

ΤΜΗΜΑ ΛΟΓΟΘΕΡΑΠΕΙΑΣ

ΙΩΑΝΝΙΝΑ 2011

Ορισμός Συνδρόμου Down

- Σύνδρομο Down ή αλλιώς Τρισωμία 21 ή Τρισωμία G είναι η περιγραφή μια ανωμαλίας, που περικλείει ένα σύνολο χαρακτηριστικών, τα οποία υπάρχουν εκ γενετής στους φορείς της γενετικής αυτής βλάβης και αφορούν παρεκκλίσεις στη σωματική διάπλαση, τη νοητική ανάπτυξη και την ψυχοκοινωνική εξέλιξή τους. Η εμφάνιση του συνδρόμου είναι αποτέλεσμα τρισωμίας, δηλαδή ένα επιπρόσθετο χρωμόσωμα προστίθεται στο ζευγάρι 21, αυξάνοντας τον τελικό αριθμό χρωμοσωμάτων σε 47, αντί 46.

ΠΡΩΤΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΓΙΑ ΤΟ ΣΥΝΔΡΟΜΟ DOWN

- Το σύνδρομο Down είναι μια γενετική διαταραχή που εμφανίζεται σε περίπου 1 από 800 γεννήσεις ζώντων.
- Τα παιδιά με σύνδρομο Down έχουν πιο αργή ανάπτυξη από τα συνομήλικά τους. Περνούν από τα διάφορα στάδια ανάπτυξης σε μεγαλύτερες ηλικίες σε σχέση με τα υπόλοιπα και παραμένουν σ'αυτά τα στάδια για μακρύτερο χρονικό διάστημα.
- Ο J. Langdon H. Down, το 1866, έκανε την πρώτη λεπτομερή καταγραφή και συστηματική περιγραφή του συνδρόμου.

- Η Τρισωμία 21 ή αλλιώς Μη Σύζευξη , η Μετατόπιση και ο Μωσαϊκισμός αποτελούν τα τρία διαφορετικά είδη και μορφές του συνδρόμου Down.
- Υπάρχουν αυξημένες πιθανότητες απόκτησης παιδιού με σύνδρομο Down ανάλογες με την αύξηση του έτους τεκνοποίησης της μητέρας.
- Είναι η κύρια αιτία της γνωστικής εξασθένισης. Το σύνδρομο σχετίζεται με ήπια έως μέτρια μαθησιακή δυσκολία, αναπτυξιακές καθυστερήσεις, συγκεκριμένα χαρακτηριστικά του προσώπου και χαμηλό μυϊκό τόνο στην πρώτη βρεφική ηλικία.

Προγεννητικός έλεγχος και Διάγνωση

Ο προγεννητικός έλεγχος αποσκοπεί στην έγκαιρη διάγνωση ορισμένων παθήσεων και συνδρόμων του εμβρύου, με σκοπό να εξασφαλίσει περισσότερες πληροφορίες στους γονείς, σχετικά με την ύπαρξη μίας νόσου, την πρόγνωσή της και τις πιθανές επιπτώσεις στο έμβρυο. Η διάγνωση του συνδρόμου Down γίνεται πάντα με βάση την παρουσία ενός επιπλέον χρωμοσώματος στον καρυότυπο.

Το φάσμα των γενετικών ανωμαλιών που μπορεί να παρουσιάσει ένα νεογνό είναι αρκετά ευρύ. Μερικές συγγενείς ανωμαλίες είναι:

- Σύνδρομο Edward (τρισωμία 18)
- Σύνδρομο Patau (τρισωμία 13)
- Σύνδρομο Turner (XO)
- Σύνδρομο (XXX)
- Σύνδρομο (XYY)
- Σύνδρομο Klinefelter (XXY)

Χαρακτηριστικά των παιδιών με σύνδρομο Down

- Το κρανίο τους είναι μικρό και βραχυκέφαλο.
- Το πρόσωπο τους είναι πλατύ.
- Οι σχισμές των βλεφάρων είναι στενές και λόξες.
- Τα δόντια είναι μικρά.
- Η γλώσσα είναι μεγάλη και πλατειά.
- Η κόμη είναι ξανθή και μαλακή.
- Γεννιούνται με λιγότερο βάρος.

- Είναι πολύ πιο κάτω του μέσου όρου ύψους.
  - Υπάρχει εμμογή των αρχικών αντανακλαστικών.
  - Γενικευμένη μυϊκή υποτονία.
  - Εκ γενετής καρδιακά προβλήματα.
  - Προβλήματα ακοής.
- ❖ Τα παιδιά με σύνδρομο Down περνούν από τα διάφορα στάδια ανάπτυξης σε μεγαλύτερες ηλικίες. Έχουν διαφορετικά ψυχοκινητικά, γνωστικά, συμπεριφοριστικά χαρακτηριστικά σε σχέση με τα υπόλοιπα παιδιά.

Διδακτικές αρχές της διδασκαλίας παιδιών με σύνδρομο Down

Για να είναι αποτελεσματική η διδακτική διαδικασία σε παιδιά με σοβαρές μαθησιακές δυσκολίες όπως αυτά με σύνδρομο Down, είναι αναγκαία η τήρηση αρχών και κανόνων. Οι συγκεκριμένες αρχές όπως και το εξατομικευμένο πρόγραμμα διδασκαλίας βοηθούν στην εκμάθηση βασικών δεξιοτήτων όπως η ανάγνωση, η γραφή, η ομιλία καθώς και στην διδασκαλία ακόμα και της κίνησης αλλά και της γλώσσας.

Ο ρόλος της συμβουλευτικής

- Η συμβουλευτική σαν διαδικασία, επικεντρώνεται στην ατομική ή και ομαδική συνεξέταση, με την παρουσία ενός ειδικού που καλείται σύμβουλος, θεμάτων ή προβλημάτων που απασχολούν το άτομο για την διευκόλυνση της ανεύρεσης λύσεων.
- Οι θεωρίες της συμβουλευτικής είναι τοποθετημένες σε τέσσερις κλάδους: τη Ψυχολογία του βάρθους, την Ανθρωπιστική – Υπαρξιστική θεωρία, τις Γνωστικές Θεωρίες και την Ψυχολογία Συμπεριφοράς.

Συμβουλευτική γονέων

- Υπάρχουν συγκεκριμένα συναισθήματα που κατακλύζουν σχεδόν όλους τους γονείς, κατά την περίοδο της ανακοίνωσης του συνδρόμου Down. Το αρχικό σοκ, η δυσπιστία, η θλίψη, η ντροπή, ο θυμός, οι ενοχές, είναι μερικά από τα συναισθήματα που διακατέχουν τους γονείς την πρώτη περίοδο. Αν και δεν υπάρχει γρήγορη και ανώδυνη προσαρμογή, μέσα από την εμπειρία ειδικών φαίνεται ότι κάποιες ενέργειες μπορούν να βοηθήσουν όπως για παράδειγμα η ενασχόληση με τις παλιές συνήθειες κ.λπ.

Έρευνα-χαρακτηριστικά της ψυχικής λειτουργίας γονιών με βάση τις δυσκολίες των παιδιών τους

- Οι ερευνητές μελέτησαν τους τρόπους με τους οποίους τα παιδιά με σύνδρομο Down επηρεάζουν αρνητικά τη λειτουργία της οικογένειας. Αν και πολλές έρευνες είχαν δείξει περισσότερα διαζύγια, κατάθλιψη ή άλλες αρνητικές συνέπειες στις οικογένειες των παιδιών με σύνδρομο Down από ότι στις οικογένειες που δεν είχαν ανάπηρα παιδιά, η επίδραση ενός παιδιού με σύνδρομο Down στη λειτουργία της οικογένειας δεν είναι πάντα αρνητική.